

Spelfot

Smålandsringen - Medlemsblad för Smålands
spelmansförbund och Folkdansringen Småland-Öland

**VEM GÖMMER SIG BAKOM FIOLEN?
LÄS PÅ SIDAN. 10**

FOLKDANSRINGEN SMÅLAND-ÖLAND

Folkdansringen Småland-Öland 2021

Adress: c/o Irma Erlandsson, Vändstigen 6 382 37 Nybro, 076-832 40 12
irma637n@gmail.com **E-post:** smaland@folkdansringen.se
Hemsida: www.folkdansringen.se/smaland

Styrelse och ledamöter

Ordförande: Sven-Erik Arvidsson, Poste Restante, 551 01 Jönköping, 070-525 96 49,
se.arvidsson@gmail.com

Vice ordförande: Michael Lindberg, Ede 775, 833 48 Hammerdal, 073-844 83 76
ml.lindberg@icloud.com

Kassör: Mats Gerebrink, Gerekulla, 574 76 Korsberga, 0383-840-84. 070 572 32 73
gerekulla@gmail.com

Sekreterare: Irma Erlandsson, Vändstigen 6, 382 37 Nybro, 076-832 40 12,
irma637n@gmail.com

Ledamöter:

Marie-Charlotte Olofsson, Tunvägen 3, 352 49 Växjö, 070-606 54 70,
mch.olofsson@gmail.com

Monica Björk, Markustorp 140, 382 93 Nybro, 070-363 04 10,
monicabjork54@gmail.com

Paul Lindgren, Drottning Margaretas väg 86, 392 45 Kalmar, 070 985 04 36,
paulevalindgren@hotmail.com

Administrativt utskott: Sven-Erik Arvidsson, Mats Gerebrink, Irma Erlandsson

Dans och musik, barn och ungdom: Monika Björk, Michael Lindberg,

Dräkt: Marie-Charlotte Olofsson

Slöjd: Sven-Erik Arvidsson

Hemsida: Olle Andersson, Rydgatan 16, 341 39 Ljungby, 073-203 41 57,
olcarason@msn.com

Ansvarig utgivare Spelfot: Gun-Britt Sjöblom, Gustav Vasas väg 4, 387 33 Borgholm
070-453 39 88, 0485.77573@telia.com

Spelfot: Marie-Charlotte Olofsson

Medlemsregister: Irma Erlandsson, Marie-Charlotte Olofsson

Fadderverksamhet: Marie-Charlotte Olofsson, Michael Lindberg, Monika Björk, Paul
Lindgren, Sven-Erik Arvidsson.

Korrekommittén: Olle Andersson, Michael Lindberg, Gustav Nilsson

Revisor: Lisbeth Davidsson, Uddabo 246, 382 92 Nybro, 0480-520 61,
lisbeth.davidsson@hotmail.se

Åke Johansson, Kyranders gata 6, 594 31 Gamleby, 0493 530 07,
ake-johansson@telia.com

Revisorssuppleanter: Jan Målberg, Varvsgatan 6, 392 30 Kalmar, 0480-214 04,
jan.malberg@swipnet.se

Karl-Olof Carlsson, Nygatan 12, 382 76 Målerås, 0481-311 30,
eivorgothoskarsson@gmail.com

Dräktråd

F-län:

Irène Lindström, Karbingatan 16, 554 53 Jönköping, 036-16 48 77, 070-494 85 38
irene.lindstrom@hotmail.com

Irma Edstrand, Kullagatan 20, 541 46 Huskvarna, 036-502 01, 070-360 60 30
irma.edstrand@hotmail.com

G-län:

Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby, 0372-624 61, 070 403 86
18, sejoson@hotmail.com

H-län:

Mary Bjerstedt, Resebövägen 26, Rismåla, 382 46 Nybro, 0481-151 49,
mary.bjerstedt@telia.com

Irène Nilsson, Höststigen 2, 380 52 Timmernabben, 0499-241 45,
lailaalice@hotmail.com

Valberedning:

Döderhultsviksgillet:

Linnea Barthelma, Blomstervägen 12, 572 41 Oskarshamn, 0491-107 02,
073-230 12 36 hellenlinnea1@telia.com

Jan Nilsson, Knutsbovägen 2A, 572 40 Oskarshamn, 0491-139 72, 070-526 77 66
jbn08@telia.com

Virestads folkdanslag:

Östboggillet:

Marianne Gunnarsson, Skördevägen 17, 331 71 Forsheda, 070-672 18 19,
marianne.l.gunnarsson@outlook.com

Rolf Gunnarsson, adress som ovan, 070-381 00 77, rolf.c.gunnarsson@outlook.com

MEDLEMSAVGIFTER 2021

Folkdansringen Småland-Öland:

Medlem över 25 år 100 kr

Medlem upp till 25 år 35 kr

Därtill kommer avgift till lokal förening
och Svenska Folkdansringen

FRAMTIDEN HÄGRAR!

Våren är här och vaccineringen fortgår så att pandemin kan ta slut inom en överskådlig framtid vilket jag verkligen längtar efter. Då kan vi sätta igång med dans igen hurra hurra!

Efter årsmötet som hölls digitalt så har jag fått en ersättare på ordförandeposten, nämligen Sven-Erik Arvidsson som suttit med i styrelsen i många år. Det känns skönt att det löste sig till slut med tillsättningen, så tack valberedningen som lagt ner ett stort jobb med att få ihop en styrelse för distriktet. Framtiden för min egen del kommer fortgå i Jämtland med en ny inriktning för mig och min familj vilket känns spännande och utmanande.

Distriktets framtid diskuterade vi på årsmötet och det blev en bra diskussion där vi som var med fick reda på vad många föreningar tänker om distriktets framtid. Det var många föreningar som inte hade haft tillräckligt med tid att ta reda på vad medlemmarna tycker i denna stora fråga. Föreningarna kommer få mer tid att diskutera med sina medlemmar, men det krävs att man gör det så det inte blir som med frågan om vi ska fira distriktets 100-årsfirande med ÖHG-distriktet eller ej. Min uppmaning till dessa föreningar är att ta reda på det! Jag tycker verkligen att det är viktigt att medlemmarna får säga sitt men det får inte ta 1,5 år att få fram ett svar, som med 100 årsfirandet.

Framtiden är oviss men jag hoppas att man kan komma fram till vad man ska ha distriktet till. Vill man ha ett distrikt så måste man också tala om vad det har för mening och vilka uppgifter som ska genomföras. Sedan när det görs, så medverka! Så kan vi alla få ökad glädje av distriktet.

Jag blev invald i styrelsen eftersom det blev en vakans när Sven-Erik blev vald till ordförande.

Arbetet i styrelsen kommer jag att sköta på distans fortsättningsvis. Mitt mål är att jobba för att slå ihop alla distrikt till ett enda distrikt, dvs att vi kommer ha föreningar och riksorganisationen men inga distrikt.

Michael Lindberg
Vice ordförande
Folkdansringen Småland&Öland

OMSLAGSBILD:

Vem gömmer sig bakom fiolen? Jo Lasse Svensson - eller Ö-Lasse! Läs om honom på sidan 10.

Foto: Magnus Lundberg

VILL DU VARA MED OCH BIDRA TILL SPELFOT?

- Skriva artiklar
- Fotografera
- Planera innehåll
- Korrekturläsa
- Recensera konserter, skivor eller böcker

Välkommen att höra av dig till:
spelfot.material@gmail.com

NYTT ÅR, NY KASSÖR

När jag var tio år gammal gick jag på mitt första låtspelesläger. Jag kan inte minnas vem som föreslog att jag skulle åka dit – jag var den enda i familjen som spelade – men mest troligt var det mamma och pappa som skickade dit mig. Jag har inga spelmän i släkten, men mina föräldrar Sissi och Åke Eriksson har varit engagerade i Folkdansringen sedan (för mig) urminnes tider. Hjortsbergaläget, som det hette vid den tiden, blev för mig något att längta till, en källa till folkmusik, inspiration och livslång vänskap. Anmälan skickades entusiastiskt in varje år, och med den ett automatiskt medlemskap i Smålands Spelmansförbund via ett infobrev signerat Viola Ek.

Efter femton år på posten, och inte minst ett gediget och strukturerat jobb bakom sig, lämnade Viola över kassörsrollen genom ett fyllnadsval förra året. Gusten Brodin har under sitt kassörsår gjort ett gott arbete i att tillpassa arbetsflödet till oss i "den yngre generationen". Jag vill tacka både Viola och Gusten för den roll ni spelat i att lämna över ett bra och välgjort underlag till mig, nu när jag valdes in i mars.

Jag har många att tacka för den roll folkmusiken har kommit att spela i mitt liv. Jag har sjungit på vänners bröllop och spelat på min pappas begravning. Folkmusiken och traderandet är en brygga över generationer, och jag ser mycket fram emot att få bidra med det jag kan, till nästa generations låtspeleslägerdeltagare, om det så är genom att lära ut en visa eller lägga till nya namn i medlemsregistret.

Idag bor jag på Värmdö, öster om Stockholm, och jobbar som projektledare inom detaljhandeln. Fiolen och sången har ackompanjerat mig så länge jag kan minnas, och den småländska slängpolskan ligger varmt om hjärtat. Ska jag vara ärlig så dansar jag lika gärna som jag spelar och samspelet mellan musik och dans är lite extra intressant. Drömmen är att äga en egen gård i Småland med en större loge, där jag kan få svänga om till att projektleda konserter och teateruppsättningar istället för butiksbesök.

Min egen dansloge ligger nog ett tag bort, fram tills dess hoppas jag få träffa er på stämmor, (kanske) redan till sommaren.

Jennie Krook
Kassör
Smålands Spelmansförbund

**Under Coronapandemin har tryckeriet korttids-
permitterat personal och därmed kan Spelfots
utgivningsdatum variera lite utifrån tryckeriets
kapacitet.**

**Spelfot är också tunnare än vanligt då mindre
aktiviteter genomförs och färre artiklar skickas
till redaktionen. Vill du vara med och bidra med
en artikel är det välkommet! Skicka ditt bidrag
till spelfot.material@gmail.com**

SMÅLANDS SPELMANSFÖRBUND, SSF

Ansluten till Sveriges Spelmans Riksförbund, SSR
www.smalandsspelmansforbund.se

Ordförande: Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar,
073-383 68 49, helene.ingvarsdotter@kalmar.se

Vice ordförande: Marianne Busk, marianne.busk@gmail.com

Kassör och registeransvarig: Jennie Krook, Allévägen 32, 139 70 Stavsnäs
070-38 88 104, kassor.smalands@gmail.com

Sekreterare: Håkan Alm, Grävlingvägen 8, 152 54 Södertälje,
070-877 58 44, hakan@alm-sjolinoland.se

Vice sekreterare: Britt-Mari Arvidsson, 03647148bm@gmail.com

Styrelsesuppleant: Magnus Lundberg, Frejagatan 8 C, 392 46 Kalmar,
magnus.lundberg1@gmail.com

Isa Sjölin-Alm, Östra kyrkvägen 3, 386 96 Färjestaden,

072-543 23 15, isasjolinalm50@gmail.com

Johanna Stenström, Östgötagatan 11, 382 34 Nybro, 070-572 00 67,
johanna.stenstrom@korr.se

Revisorer: Jan Sannas, Kullsvägen 5, 340 32 Grimslöv

0470-75 02 39, 070-853 83 61, jan.sannas@gmail.com

Nils Wiberg, Mala 3208, 280 20 Bjärnum, 0451-191 14

Revisorsuppleant: Yvonne Lundell, N Storgatan 25, 575 32 Eksjö,
0381-304 06, 070-680 94 40

Valberedning: Sune Johansson, Saturnusvägen 3A, 393 51 Kalmar,

0480-172 47, 070-597 67 84, sunejkalmar@gmail.com

Barn- och ungdomsverksamhet: Gusten Brodin, Allévägen 32, 139 70 Stavsnäs
073-817 52 78, gustenbrodin@hotmail.com

Försäkringsansvarig: Britt-Mari Arvidsson, se ovan

Arkivansvarig: Håkan Alm, se ovan

Notlager: Heléne Ingvarsdotter, se ovan

Hemsidesansvarig: Jan-Erik Ekman, Liarumsvägen 799, 298 94 Linderöd
jan-erik.ekman@telia.com

Lättkommitté:

Magnus Gustafsson, Häringegård 1, 360 47 Värends Nöbböle,

0470-353 56, 070-636 61 34, magnus.gustafsson@kronoberg.se

Lars Svensson, Torslunda 112, 386 96 Färjestaden,

076-007 48 48, lassestraatelje@telia.com

Magnus Lundberg, Frejagatan 8 C, 392 46 Kalmar, magnus.lundberg1@gmail.com

Sociala medier - Facebook

Sköts av Britt-Mari Arvidsson. Maila material till: bm@gmail.com

GLÖM INTE ATT GILLA SSF PÅ FACEBOOK!

SSF:S STIFTELSE FÖR UNGA SPELMÄN

Den årliga avkastningen delas ut som kurs- och lägerbidrag till unga spelmän. Ansökningsblanketter kan hämtas på SSFs hemsida eller rekvideras från Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar, mobil 0733-836849

Vill du lämna ett bidrag till Stiftelsen är vårt bankkontonummer
8169-5, 664 257 094-6 (Swedbank).

När man sätter in pengar på bankkontot kommer inte inbetalarens namn med på kontoutdraget. Om du inte vill sätta in pengar anonymt vill vi att du skickar ett meddelande om insättning med ditt namn till stiftelsens kassör, Eva Blomquist-Bjarnborg, e-post: eva.blomquist.bjarnborg@telia.com. Ordförande i styrelsen är Sabina Henriksson, Hökerum, sekreterare Heléne Ingvarsdotter, Kalmar och kassör Eva Blomquist-Bjarnborg, Alvesta.

FÖRSÄKRA DINA INSTRUMENT

Försäkringen gäller

- när medlemsavgift och försäkringspremie är betalda till Smålands Spelmansförbund

- i hela världen

- vid skada eller förlust

- akustiska och elektroniska instrument, dock inte pianon, flyglar eller orglar.

Premiers storlek beror på det samlade värdet av försäkrade instrument och tillbehör.

Läs mer på SSRs hemsida www.spelmansforbund.org

MEDLEMSAVGIFTER 2021

Smålands Spelmansförbund:

Ungdomar under 20 år	50 kr
Äldre över 65 år	140 kr
Övrig vuxen	200 kr
Familjemedlem	50 kr

En tidnings liv

- del 2

Spelfot

Årsmötet 2000 beslöt också att fortsätta sonderingarna om ett samgående mellan de två organisationernas tidningar. Nr 2/2000 var första försöket till en gemensam tidning. Från och med nr 4/2001 fick den namnet Spelfot vilket betonade inriktningen på både musik och dans. Stephan Elg fortsatte som redaktör för den gemensamma tidningen som trycktes av Tingsryds Tryckeri. 2001 och 2002 bestod redaktionskommittén av Göran Nilsson, Eksjö, Tomas Olofsson, Virestad och Marianne Hellberg, Växjö. Under de följande åren avlöstes de av Linnéa Barthelmann och Carl Kjellin, Oskarshamn, Elisabet Johansson, Ljungby och Sven-Erik Arvidsson, Habo. Från och med 2009 utgjordes kommittén av Elisabet Johansson, Gunnar Andersson, Urshult, och Olle Andersson, Ljungby. Omstart

På folkdansarnas distriktsårsmöte 2010 var Spelfot återigen ett hett diskussionsämne. Stephan Elg hade av sagt sig uppdraget som redaktör och valberedningen hade inte lyckats få fram förslag till ny redaktör. Årsmötet fattade efter ett antal inlägg beslut om att säga upp det avtal man hade med Smålands Spelmansförbund. Ytterligare tre nummer av tidningen skulle ges ut innan avtalet upphörde att gälla 1 januari 2011. Begravningsstämningen lättade lyckligtvis ganska snart och ett nytt avtal under-

tecknades. Vi var många som välkomnade Viola Ek från Smålands Spelmansförbund som från och med nr 2/2010 övertog redaktörskapet.

Under nästan 10 år fungerade så Viola som engagerad redaktör. Hon gav Spelfot ny layout och vävde flinkt ihop text och bilder och notiser från de båda organisationerna. Tidningen hade hittills tryckts i svart/vitt, men efterhand som tekniken utvecklades blev det möjligt att börja fundera på fyrfärgstryck. Flera möjliga tryckerier kontaktades. Valet föll på Lindströms Tryckeri i Gemla och från och med nr 3/2017 trycks Spelfot i färg. Under samma tak finns Sjöbloms Bokbinderi som ända sedan 2008 förvandlat tryckarkern till färdiga tidningar och adresserat dem för utskick.

Fortsatt förändring

Viola Ek, som samtidigt varit redaktör för Kronobergs Genealogiska Förening och dess tidning KGF-Nytt, önskade att bli avlöst. Jeanett Walerholt Rousu i Smålands Spelmansförbund gjorde några sidor i varje Spelfot från och med nr 2/2018. I och med nr 2/2019 tog hon över redaktörskapet fullt ut och gjorde en tydlig förändring i layout och färgsättning.

Under hösten blev det ännu en förändring i arbetet kring Spelfot. Då tog nämligen Emma Karlsson, Aneby, vice ordförande i Folkdansringen Små-

land-Öland, över som ansvarig utgivare efter Elisabet Johansson, Ljungby, som fungerat som sådan sedan 2008.

Från och med detta nummer, Spelfot 2021:2, har Gun-Britt Sjöblom tagit över posten som ansvarig utgivare. Se presentation på nästa sida.

Kroktigt men viktigt

Vägen för Smålandsringen/Spelfot har som synes inte alltid varit självklar och snörrät, men förhoppningen är att våren 2022 få fira tidningens 50-årsjubileum! Den ska få fortsätta att vara den länk som håller samman och informerar föreningar och medlemmar i båda de samarbetande organisationerna.

Inledningsvis hävdades att en viktig del av en organisation är att ha kontroll över informationsflödet i och omkring den egna verksamheten. Det gäller i lika hög grad 2020 och det är papperstidningen Spelfot som på ett förtjänstfullt sätt ansvarar för detta.

Lycka till med vår gemensamma tidning – alla ni som är verksamma i Folkdansringen Småland-Öland och i Smålands Spelmansförbund!

**Text och foto
Sven-Eve och Elisabet Johansson**

Texten bygger på kapitlet ”Med Smålandsringen som nav” i jubileumsboken ”Vi gjorde det”, utgiven 2012.

Vill du bidra med material till Spelfot?
spelfot.material@gmail.com

Ny ansvarig utgivare för Spelfot

Jag är öländska och bor i Borgholm, pensionär sedan 12 år, efter ett 45 årigt yrkesverkssamt liv inom sjukvården. Nu har jag antagit utmaningen att ersätta Emma Karlsson som ansvarige utgivare.

Mitt intresse för folkdans väcktes när jag beundrande såg min tonåriga dotter Sofie uppsivningsdansa tillsammans med ungdomarna i Ölands Allmogedansare, vid Borgholm kommuns olika äldreboenden. I början på 1980-talet fick jag själv möjligheten att dansa folkdans och blev medlem i Ölands Allmogedansare. 1997 - 2001 var jag föreningens ordförande och under några år hjälpte jag även till med att vara barndansledare. Våren 1993 mötte jag min man, Rudolf Overå, som var medlem i Kalmarsundsdansarna. Våra danskvällar och dansvänner fördubblades, eftersom vi genast anslöt oss i de båda föreningarna. Jag fick dessutom nya vänner i Arendal och Silkeborg, eftersom här fanns Kalmarsundsdansarnas Vänföreningar. Dansen har skänkt mycket glädje. Utöver träning och dansuppvisningar på hemmaplan och med vänföreningarna, så har

dansen fört oss till olika Folkdansfestivaler och vi har bl.a. deltagit på Madeira, Pineda de Mar i Spanien och Island. Även andra värdefulla gemensamma aktiviteter såsom utflykter med blomstervandringar och musik-, dans- och teaterresor har givit många goda minnen.

Nu har pandemin tvingat oss att ta en lång paus och nu längtar vi alla till att återuppta dans och musiklivet med den gemenskap och glädje som dessa möten ger. Spelfot skapar vi medlemmar tillsammans, därför avslutar jag med Tage Danielssons dikt.

EN DROPPE I LIVETS ÄLV

En droppe i Livets Älv

Har ingen kraft att flyta själv

Det ställs krav på varenda droppe

Hjälp till att hålla de andra oppe

Gun-Britt Sjöblom

Ansvarig utgivare

Folkdansringen Småland-Öland

Spelfot i utveckling

Hoppas att du uppskattar vår tidning Spelfot som du nu håller i handen. Den speglar vad som händer i Smålands Spelmansförbund och Folkdansringen Småland-Öland.

Redaktionen har under vintern startat diskussionsmöten mellan Smålands Spelmansförbund och Folkdansringen Småland-Öland med syfte att utveckla Spelfots innehåll. Vi har haft tre digita-

la möten och vi är ense om att vi måste göra allt för att behålla tidningen och få fler att bidra till innehållet.

Detta har vi kommit fram till och kommer att jobba mot:

Målet är att varje tidning ska innehålla lika mycket artiklar från båda förbunden.

Strävan är att fler ska vilja skicka in material till Spelfot. Både texter, bilder, danser och noter!

Fokusområden i tidningen ska vara Information, Kunskap och Inspiration. Nedan följer förslag på vad detta skulle kunna vara. Kommer du på fler saker? Hör av dig! Vet du någon något intressant som händer, en intressant person eller något du vill lyfta i Spelfot. Hör av dig! All information och alla bidrag till tidningen mottages tacksamt!

Jeanett Rousu och
Marie-Charlotte Olofsson

1. INFORMATION

Föreningars möjlighet att ge medlemmar information. Till exempel:

- Kallelser till årsmöten
- Information om vad som bestäms på årsmöten och andra möten
- Styrelsens - föreningens visioner
- Mål för föreningsåret
- Olika grupper - hur jobbar dem, med vad, vilka,
- Stipendier, gåvor, märken, Jubilarer
- Kursverksamhet
- Organisationsbeskrivning
- Vad händer på riksnivå?

2. KUNSKAP

Fortbildning och fördjupning inom våra intresseområden. Till exempel:

- Fotnot från arkivet
- Motsvarande från dansen
- Noter
- Dansbeskrivningar
- Gamla historiska evenemang som inte finns längre
- Presentation av dräkter, skötselråd, mönster
- Folklivsforskning, sägner, etnologi
- Gamla och nya forskare, musikupptecknare, dansupptecknare

3. INSPIRATION

Uppmuntran att fortsätta utöva våra intressen. Till exempel:

- Kalendarium
- Vad har hänt? - från medlemmar
- Skiv-, konsert-, föreställningsrecensioner
- Presentation av spelmanslag/spelledare
- Presentation av danslag/dansledare
- Hänt runt om i landet/facebook/instagram

Anna Gredvall - en kulturpersonlighet

”Mor lärde mig spinna, far lärde mig dansa” (utdrag ur visan ”Flickorna många” som finns i boken ”Svenska sånglekar”). Detta har varit vägledande för Anna Gredvalls innehållsrika och långa liv. Anna föddes 1919 och växte upp på en gård utanför Vislanda. Hennes far lärde Anna att dansa vals då hon var i 6-årsåldern. Det blev starten till ett långt liv med dans, som inte slutade förrän runt 2012.

Anna fick tidigt hjälpa till med sysslorna på gården och med att passa de fem småsyskonen. När fjärde barnet fötts behövdes Anna även i arbetet med korna i ladugården. 8 år gammal fick hon hjälpa till att handmjölka korna och skolan ansågs inte som så viktig. Lärarinnan kom hem till familjen och förklarade att skolplikt gäller från 7 års ålder. Under sommarhalvåret, när korna var på grönbete, fick Anna ofta hämta hem dem till mjölkningen på kvällen och släppa ut dem på betet igen. Anna minns att hon skötte om sår på juver när någon ko hade blivit skadad av taggtråd eller annat vasst. 17 år gammal flyttade Anna till Göteborg där hon arbetade som hembiträde i en familj. När hon lagat middag till familjen skulle hon vara i deras charkuteriaffär på neder våningen. Här grundlades kunskaperna om charkuterivaror. Tillbaka i Småland arbetade hon först på KLS i Älmhult och sedan i KLS-butiken i Alvesta.

Anna träffade Stig Gredvall i Alvesta och de gifte sig 1940. Stig hade redan vid 8 års ålder lärt sig att spela på instrument. Deras intressen förde dem ut i folkparkerna där Anna dansade och Stig spelade. De fick två söner, Kurt född 1945 och Kjell född 1947.

Stig Gredvall var anställd inom Postverket och för att avancera i karriären var de tvungna att flytta ibland. Detta bekymrade inte Anna. Hon fann sig snabbt till rätta var de än kom och fick nya vänner och arbete. Under 1940-talet bodde de i Malmö några år. Julen 1940 skulle

Annas lillasyster Karin, då 6 år gammal, vara en vecka hos dem. En bror till Stig jobbade som lokförare. Sagt och gjort, Stig frågade honom om Karin kunde få följa med honom på tåget. Visst fick hon det. Hon satt hos honom i loket under hela resan. Vad hade facket idag sagt om detta?

På 1950-talet kom de till Växjö och 1955 flyttade de in i en villa som Annas bröder byggt åt dem. Tre av Annas bröder hade i staden en byggfirma ihop. En granne lockade med Anna och Stig till Växjö-ortens folkdanslag. Ur detta danslag bröt sig sedan några medlemmar ut och bildade år 1956 Folkdanslaget Värendsgillet där hon sedan dansade i många år. Hon är numera hedersmedlem i laget.

1964 började Värendsgillet med traditionen att på Evedal kläda midsommarstången och senare på dagen göra uppvisningar. Anna Gredvall var den som i många år band kransarna och

ledde lekarna runt midsommarstången. Traditionen med att kläda midsommarstången och göra uppvisningar har Värendsgillet hållit på med fram till och med sommaren 2019. År 2020 har inget varit som vanligt på grund av viruset Covid-19, som stoppat all verksamhet.

Under 1970-talet hade Värendsgillet gammaldanskurser i Växjö Folkets park och där var Anna med och hjälpte till att lära ut danserna.

Åren 1971–1989 sändes på Tv:n ett populärt program – Nygammalt – med Bosse Larsson som programledare. Stig Gredvall, som var ordförande i Värendsgillet 1975, tog mod till sig och anmälde intresse för att vara med i programmet. Laget valdes ut att delta, men ordinarie dansledare vägrade att åta sig uppdraget. Anna tyckte då att hon och hennes man Stig kunde välja ut några par och göra ett lämpligt dansprogram. Sedan hårdtränades det i några månader under Annas ledning. Den 16 december 1975 åkte gruppen upp till Stockholm för inspelning. De fick åka hem samma

kväll, det var vinterväglag och bussen gick sönder så de fick ringa efter en ny buss. Äventyrligt så det förslår! Det inspelade programmet sändes den 9:e januari 1976.

Från år 1973 ledde Anna en kurs i gammaldans på Grimslövs folkhögskola. Av dansgruppen blev det sedan ett folkdanslag, Skatelövs Folkdanslag som uppträdde bland annat på äldreboenden. 1983 fick Anna en vacker tavla på ett dansande par i Värendsdräkt som tack för 10 års ledarskap. Denna tavla har sedan haft en hedersplats i hennes hem, även på äldreboendet Humana där hon nu bor. Tavlan, se bild, är målad av Anne-

Marie "Bia" Nilsson från Skallekulla i Grimslöv. Tavlån är ett beställningsverk till Anna.

Anna fick 1982 en förfrågan om att lära ut gammaldans i Söraby Hembygdsförening. Efter ett tag övergick kursen till folklig dans och Söraby Folkdanslag bildades som en sektion inom hembygdsföreningen. Laget dansade sedan alltid vid midsommar i Rottne samt åkte runt till äldreboenden och hade dansuppvisningar. Laget upphörde år 1991.

1982 startade Anna en kurs i gammaldans för pensionärer i Växjö. Hennes man Stig spelade till danserna. Gruppen kallade sig PRO:s gillesdansare och uppträdde i många år på äldreboenden. Anna har alltid haft ett väldigt gott minne och haft lätt för att lära sig danserna utantill. Sonen Kurt hjälpte henne att ta fram nya gillesdanser från internet. Anna lärde sig även dessa danser utantill. Gruppen upplöstes 2016 och några år dessförinnan slutade Anna som ledare för densamma.

Annas mor kunde inte dansa men var däremot en duktig sömmerska, utbildad i Malmö, så därifrån har Anna fått sitt anlag för hantverk. Anna har sytt kläder både till sig själv och till barnen, spunnit både lin- och ullgarn, stickat, virkat,

broderat, gjort spetsarbeten i frivolitet. Hon har även satt upp vävar, vävt mattor, gardiner, dukar t.o.m. en 150 cm bred drällduk. Anna har varit orädd och velat lära nytt hela tiden. "Kan andra så kan jag" blev lite av ett motto. Hon har sytt två folkdräkter till sig själv, en Värendsdräkt och en dräkt från Allbo härad. Allbo-dräkten har bredare bård på förklädet och blusen är sydd med grått garn på vitt linne. Broderierna på blusen fick sys efter förlaga och genom att räkna trådarna. Dräkten bar hon vid Folkdanslaget Värendsgillet 60-årsjubileum år 2016, se bild.

Anna var med när det på 1950-talet startades slöjdkurser i Folkdanslaget Värendsgillet regi. Många har under årens lopp fått hjälp av Anna med att sy sina egna folkdräkter. Vid ett tillfälle beställde Anna hem 30 meter vadmalstyg från Stockholm för att några ville sy caper till sina folkdräkter. Lite anekdotiskt berättade Anna att företaget då ringde och undrade om det gick att skicka paket via järnväg till "lilla Växjö".

Anna har förvärvsarbetet hela sitt liv, inom charkuteribranschen och med allehanda arbetsuppgifter inom Konsum, och där även som chef. De sista åren före pensioneringen var hon anställd i en tygaffär i Växjö.

Vi frågade Anna om hon hade velat studera när hon var ung. Hade det funnits ekonomiska möjligheter hade hon velat utbilda sig till sjuksköterska.

Nu bor Anna på äldreboendet Humana i Växjö och hon tar gärna emot besök, numera utifrån de restriktioner som gäller. Anna har mycket gott minne och samtalar gärna om gamla tider, men följer även med vad som händer i nutid. Folkdans är fortfarande hennes stora intresse.

**Ann-Mari Persson och
Birgitta Wahlberg
Folkdanslaget Värendsgillet**

SSR:s förbundsstämma

Söndag 18 april hade SSR sin förbundsstämma, via zoom. Vid verksamhetsårets slut hade förbundet 5 474 medlemmar, fördelade på 23 landskapsförbund, varav 18 deltog i stämman. Hadrian Prett, Stockholm, fick förnyat förtroende som förbundets ordförande. Vice ordförande är Kristina Berneholm, Hjo, som en gång var ordförande i Smålands spelmansförbund! Antalet ledamöter är sex och dessa utökades till åtta efter beslut av årsmötet.

Förbundet dras med underskott. I år landar det på -46 000. Detta beror framförallt på tappade annonsintäkter i Spelmanen och ett minskat antal medlemsavgifter. Även bidragen har minskat. Förbundstidningen Spelmanen har höga kostnader och precis som i SSF diskuteras digitala utskick till de som önskar och endast en tidning per

hushåll. Västerbottens spelmansförbund har lagt en motion kring ungdomsmedlemmar. Alla landskapsförbund betalar 80 kr per medlem till SSR. Många förbund försöker hålla en låg avgift, SSF har 50 kr, vilket alltså innebär att det blir en förlust för varje ungdomsmedlem. Motionen gick ut på att landskapsförbunden ersätts för bortfallet genom ett årligt bidrag från SSR för varje rekryterad ungdomsmedlem.

SSR har många projekt i sin verksamhetsplan. Bl a Spel till dans, Nyexad, Världens Musik och Dans, Folk- och Världsmusikgalan, Folk at Heart, Spelmansböcker mm. Årsmötet gav förbundsstyrelsen i uppdrag att även rikta blicken in i den egna rörelsen och upprätta åtgärdsplan för inkomstbortfall, se över medlemsrekrytering samt "covid19-åtgärder". Hur ser spelmans-

rörelsen ut efter pandemin? Hittar vi tillbaka till mötesplatserna och kommer publiken tillbaka?

Detta var också frågor som diskuterades vid ett panelsamtal dagen innan årsmötet där ideellt utövande stod i fokus. Vilken roll tar folkmusikgenren i framtiden och hur ska vårt kulturarv hållas levande och ändå kunna spegla sin samtid? Under pandemin har många ideella arrangörer tappat mark eller rentav fått ge upp. Det kan bli en lång återstartsprocess. Den ideella verksamheten har behov av kontinuitet. Det sociala sammanhanget och det personliga engagemanget är viktiga komponenter. Låt oss inte tappa det!

Heléne Ingvarsdotter

Folkmusikinsamlaren Carl Erik Söd-ling (1819–1884) hade sina sidor. Bland annat förfäktade han den lätt urspårade tanken att den svenska folk-musiken hade lagt grunden för den europeiska konstmusiken såväl som för inkaindianernas musik! Men Söd-ling var också bland de första i landet som intresserade sig för att samla in äldre folkliga musikinstrument, och han hade även ett hjärta av guld.

Det sistnämnda framgår av att Söd-ling tog initiativ till flera insamlingar till för-mån för de ofta väldigt fattiga personer som han träffade under sina insamlings-resor. Detta var för Söd-ling även ett sätt att försöka återgälda de kulturhistoriskt värdefulla visor och låtar som dessa människor generöst delat med sig av till insamlaren – och i förlängningen även åt eftervärlden. Söd-ling tog bland annat initiativ till en insamling 1874 till för-mån för en av sina främsta informanter, sångaren Anders Magnus Andersson, ”Mäster Plut”, i Västervik, som faktiskt förbättrade dennes situation. I den här Fotnoten ska vi titta närmare på ett an-nat initiativ från samma år, då Söd-ling riktade uppmärksamheten mot en fiol-spelman.

Under rubriken ”Huru jag fann en blind spelman i Wärend” berättade Söd-ling i ett brev till Smålandsposten att han under sin dokumentationsresa 1874 besökte insamlarkollegan Gunnar Olof Hylltén-Cavallius på Sunnavik. Denne ”skjutsade mig en dag”, skriver Söd-ling, ”till en nära 80-årig och nästan blind speleman (å fiol) – fordom hemman-sägare och nämndeman – nu inhyst uti en den eländigaste backstuga. Huru-ledes han kommit så vidt i elände hör icke hit – endast att han sjelf icke varit orsaken dertill.” Söd-ling nämner aldrig spelmannens namn, men av hans efter-lämnade notsamlingar framgår att det rör sig om Anders Svensson (1795–1884), som i husförhörslängden från samma tid står omnämnd som f.d. nämnde-

man, nu änkring och fattighjon, bosatt i backstugan Sjöaryd under Vrankunge Västergård i Skatelövs socken.

I sitt brev till Smålandsposten redogjorde Söd-ling för tre viktiga upptäckter som han gjorde hos spelmannen Anders Svensson:

”1:o lära en ny primitiv stämning å fiolen, kallad ’tabel-ton’. De båda gröfve strängarne stämas i ostrukna och ett-strukna f, hvarigenom erhålles en beständig, fördubblad bas till den enda tonart, hvori kan spelas. Detta är fiolens ur-stämning, och för mig obekant, ehuru jag förut har 8 à 9 olika stämningar.” Att Söd-ling, utan tidigare erfarenhet av denna fiolstämning, direkt kunde avgöra att detta måste ha varit instrumentets ”ur-stämning” är symptomatiskt för hans intuitiva metod, som emellertid inte sällan ledde honom fel. Omstämningen till FFAE förekommer i flera låtsamlingar från 1700-talet och 1800-talets början (exempelvis Fogelbergs, Styrlanders och Dahl/Nordlunds notböcker), vilket snarare tycks peka på att omstämningen hör ihop med ett visst historiskt stilskikt, som sannolikt inte är uråldrigt. Uttrycket ”tabel-ton” är intressant och utan självklar tolkning, i varje fall för undertecknad. Kan det ha släktskap med ”tappla” som kan betyda klinka/fingra/spela på musikinstrument?

”2:o Spelade han en polska i ren dorisk tonskala. Jag har under 30 års sökande aldrig förut mer än en enda sådan å fiol utförd melodi, högeligen intressant ur både historisk och musikalisk synpunkt.” I Södlings samlingar finns två låtar som kan knytas till Anders Svensson. En av dem, nr 131, går mycket riktigt i ren dorisk tonart, det vill säga pianots vita tangenter med start från ”d” (ett mollmodus med stor sext och stor inledningston).

”3:o En polska i 5/8-dels takt, i moll – aldrig tillföre funnen. Blott en enda gång, för 16 år sedan (i Dalarne) fann jag 5/8-delspolskor: med de voro i dur 2, och en i blandad dur och moll på samma grundton.” Utifrån Södlings synpunkt

var asymmetriska taktarter ett tecken på hög musikalisk utveckling, och att hitta exempel på detta i Sverige bekräftade hans bild av hur framstående den äldre svenska folkmusiken hade varit (nr 244 i Södlings samling). Einar Övergaard brottades några decennier senare med liknande metriska problem kring väst-svenska och norska låtar; idag betraktas den typ av låtar vanligtvis som en slags trettakt med olika långa taktdelar.

Söd-ling sparade inte på krutet kring värdet av dessa upptäckter. ”Och tro mig på mitt ord, hvars sanning inför sakkunni-ge kan bevisas: denne gamle blinde har för vetenskapen och konsten gjort d. v. s. kommer att med sitt bidrag göra större gagn, än hans verldsryktbara sockenbo, Kristina Nilsson!” Söd-ling inarbetade upptäckterna från Vrankunge i sitt manuskrift Svenska folkmusikens historia och kulturhistoriska betydelse, som dock ännu inte utgivits (men jag arbetar med en kommenterad utgåva).

Carl Erik Söd-ling saknade själv ekonomiska förutsättningar att gengälda spelmannen efter förtjänst, och därför uppmanade han smålänningarna att lämna bidrag till att ”förljuva den gamles sista dagar, att försona honom med ett helt lifs olyckor!” Smålandsposten publicerade Södlings brev 23 oktober 1874 med ett tillägg där de uppmanade läsekre-tsen till givmildhet och att bidrag kunde skickas via tidningen och att dessa skulle redovisas. Jag har dessvärre inte funnit uppgifter om att tidningen redovisade några intäkter som kom Anders Svensson till del. Men vi kan alltid hedra Svensson och Södlings minne genom att hålla låtarna levande!

Mathias Boström
Arkivchef Smålands Musikarkiv

PS. Låtarna efter Anders Svensson hittar man dels via fmk.musikverket.se (sök efter ”Anders Svensson Vrankunge”), dels i Magnus Gustafssons Folkmusik från Småland och Öland (1983), nr 214–215. Bild ovan: Notexempel från Folkmusikkommissionen databas

Riks dans- och musiksektion

En helt ny Dans- och musiksektion bildades efter riksstämman i september, 2020. Om detta kan man läsa i Väva nr 1/2021 och i Hembygden 3-4, 2020. Följande planeras i Riks dans- och musiksektion:

- ”Digital mötesplats Folkdansringen” är en möjlighet för dig att få kontakt med andra folkdansare i hela Sverige och få möjlighet att bolla idéer, spåna på samarbeten, utvecklingsområden och projekt eller prata om hur vi skal göra för att utöva vår verksamhet under våren, hur vi skall komma igång igen när det är möjligt – alla teman, ämnen och inriktningar knutna till vår verksamhet är möjliga!

Under fem tisdagar från kl 19.00-20.00 med reservtid till kl 20.30 träffas vi: 2 februari, 23 februari, 16 mars, 6 april och 27 april. Vi använder videomötesplattformen Zoom.

Vid vår första träff den 2 februari hann vi (ca 25 deltagare) nästan bara presen-

tera oss men lade grunden till många intressanta diskussionsämnen. Du kan vara med på en eller flera träffar. Kontakta rikskansliet@folkdansringen.se, om du vill vara med.

- **Den nya Dansledarutbildningen** kommer att presenteras vid två digitala träffar.

Vid den första träffen onsdag 24 mars kl 19.00-21.00 kommer utbildningens fyra block att presenteras av oss (Riks Barn- och ungdomssektion samt Riks dans- och musiksektion). Träffen är gratis. Inbjudan kommer genom Rikskansliets nyhetsbrev inom kort.

Den andra digitala träffen äger rum söndagen den 18 april kl 16-19.00. Fyra av kursledarna kommer att presentera smakprov ur två av ledarutbildningens block.

Den första kursdelen äger rum den 13-14 november i Göteborg, Gräfsnäsgränd, Slottsskogen. Kursledare är Mats Nilsson och Staffan Folestad.

Den andra kursdelen äger rum 15-16 januari, 2022 i Norrköping, Hemgården. Kursledare är Stig och Helen Eriksson. Kurserna pågår från lunch lördag till och med lunch söndag. De fyra kursdelarna (blocken) är oberoende av varandra. Max 30 deltagare per kursdel.

- **Folkdansrörelsens Gröna Bokendanser** är rubriken på kursen för att uppmärksamma att Folkdansringen fyllt 100 år. Den första kursen i detta slag genomfördes i Karlstad den 15 februari förra året, se artikel i Hembygden nr 2, 2020. Många fler kurser var inplanerade runt om i Sverige men fick ställas in pga Pandemin. Vi har ännu ej bokat datum för 2021 och 2022 men vi vill gärna sprida möjligheten och väcka intresse för denna typ av kurs.

Jimmy Persson
Riks Dans- och Musiksektion

Till alla medlemmar i Folkdansringen

Dans.se är det medlemsregister där personuppgifter på alla medlemmar i Folkdansringen finns registrerade. För att registret ska hållas aktuellt måste det uppdateras så fort det blir någon förändring. Varje förening har en lokalt ansvarig som har behörighet att ändra på föreningsnivå, distriktet har ansvariga som kan ändra på distriktsnivå. För att alla ska få information som skickas från Riks och distrikt och för att Spelfot ska komma till rätt adress, måste dessa uppgifter vara aktuella.

ALLA MEDLEMMAR UPPMANAS

- Att meddela den som är lokalt ansvarig i din förening, när/om du ändrar namn, adress, telefonnummer eller e-postadress.

ALLA LOKALT ANSVARIGA UPPMANAS

- Gå igenom medlemmarna i din förening och rätta till de felaktigheter som finns.
- Gör ändringar som medlemmarna lämnar till dig.
- Uppdatera också personer i styrelsen och ev. andra uppdrag i föreningen.
- Gå igenom de som är prenumeranter på Spelfot. Gäller även Hembygden och Folkdansringens Nyhetsbrev.
- För att få tidningarna är det viktigt att postadress och postnummer är rätt. Det behöver kanske inte skickas flera nummer av tidningen till samma adress.

/Småland Ölands distrikt

Öländska traditionsbärare

Lasse Svensson eller Ö-Lasse som han också kallas av många, är tillsammans med hustrun Solweig, kända profiler i folkmusiksverige. Lasse spelar fiol och nyckelharpa och Solweig spelar cittra och sjunger folkliga visor. Dom är bosatta i Torslunda som ligger strax öster om Färjestaden på Öland. Både Solweig och Lasse har som huvudinriktning att spela och sjunga den öländska och småländska folkmusiktraditionen men är inte främmande för folkmusiken från andra länder.

- "Jag började spela redan 1952 när jag fick ett dragspel av min far," säger Lasse. "Fiolspelet kom jag igång med 1966 när jag var engagerad i Pataholms Folkdansgille. Min första fiol var en billig kinafiol. Kämpade mycket själv med att försöka lära mig fiolspelets svåra konst."

Lasse blev mycket intresserad av folkmusiken i början 70-talet, bla tillsammans med Freddy Brännström och dåvarande hustrun Ingrid Wirenstrand. Dom spelade in en EP skiva med "Låtar från Småland och Öland" där dom bland annat spelade med förstämmd fiol. Freddy och Lasse var också delaktiga i skapandet av "Bruna Pärmerna" (ringpärm med allspelslåtar som gavs ut av Smålands spelmansförbund).

- "Arbetet med EP-skivan hade nog stor betydelse för min egen utveckling. Det ledde också till att vi utvecklade vårt samspel vilket var kul," säger Lasse.

Genom åren har Lasse spelat tillsammans med många olika folkmusiker bland annat Bengt Löfberg och Rune Pettersson. Båda har varit goda spelkompisar och förebilder i det folkliga spelet. Något som har varit viktigt för Solweig och Lasse, har varit de årliga träffarna hos Bengt och Eva Löfberg, där folkmusiken varit i mittpunkten. Varje år, från början av 70-talet, har man träffats för att ha trevligt men också för att

utveckla spelet och den folkliga dansen.

- "Musikträffarna haft har en stor plats i mitt folkmusikhjärta. Jag tänker då på dom fantastiska folkmusiker och dansare som man mött där genom alla år, säger Lasse. Våra barn, som genom åren varit med, har formats av dom här träffarna."

Lasse och Solweig flyttade ihop i början på 90-talet. Solweig har alltid haft ett starkt intresse för folkmusiken och visan. Gick bland annat på visklubbar i Göteborg i början 70-talet. Redan den första julen gav Lasse en egentillverkad cittra i julkapp till Solweig.

- "Jag debuterade som notställ vid midsommarspelningarna för att kunna få vara mitt i musiken", säger Solweig.

Visan har stor betydelse i Solweigs folkmusikengagemang. Genom åren har det anordnats många spel- och visstugor hemma hos familjen Svensson, men även i andra hem runt om på Öland. Både Solweig och Lasse har varit engagerade i Kalmar Spelmanslag i många år. Spelmanslaget träffas var fjortonde dag under normala omständigheter. Kalmar Spelmanslag har årligen en spelmansstämma i Krusenstiernska trädgården och anordnar även kurser i folklig musik och sång. Genom åren har Kalmar Spelmanslag gett ut flera CD där Solweig och Lasse medverkat.

- "Kalmar spelmanslag är en trevlig mötesplats kring spelet, men även god social samvaro. Vi har gjort många trevliga resor tillsammans. Senast hälsade vi på spelmanslaget Kvinnfolk på Åland", säger Solweig.

Lasse har genom åren spelat upp för Zornjuryn för att erövra utmärkelsen Zorns silvermärke, som innebär att man kan kalla sig riksspelman. 2012 blev det

verklighet när Zornjuryn hade sin årliga sommaruppspelning i Borås.

- "Uppspelningarna har varit en bra drivkraft och möjlighet för mig att få ett mer medvetet spel."

Nyckelharpsbyggandet och orgelbyggandet har funnits som en röd tråd i Lasses liv. Lasse har hållit kurser för att bygga nyckelharpor och psalmodikon. Som pensionär satsar han lite mer på nyckelharpsbygge.

Lasse och Solweig har tillsammans med Ann-Charlotte Magnusson varit drivande att ordna en folkmusikdag i Himmelsberga på Öland. Folkmusikdagen som funnits tidigare, kom igång igen 2015 och har blivit en årlig trevlig träffpunkt för folkmusikintresserade. 2018 kom CD-skivan "Folkmusik från Öland" med inspelningar med vår tids öländska spelmän och vissångare, men även gamla traditionsinspelningar. Skivan var en del av ett större projekt som handlade om att dokumentera och arkivera all folkmusik som finns på Öland. På CD:n medverkar Trio Torslunda som består av Lasse, Solweig och Magnus Lundberg. Lasse spelar också solo samt duo med Solweig. Trio Torslunda har som ambition att föra ut den folkliga musiken, men trion har också genom åren samlat in pengar till "Läkare utan gränser". Totalt har det spelats in ca 30 000 kronor.

- "Just nu arbetar vi med att ge oss in i valsträsket. Ett sätt för oss att komma närmare valsen och folkmusikens innersta kärna," säger Lasse.

Magnus Lundberg

Nästa sida:

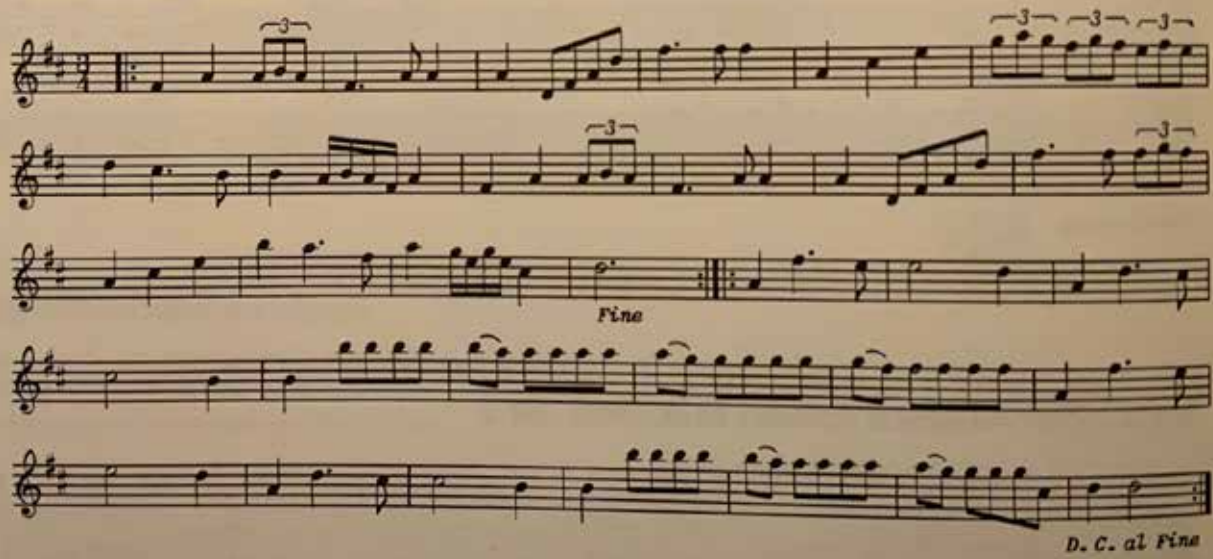
En inspirerande vals från Öland!

Vals efter Mauritz Johansson

Den här valsen är Mauritz Johanssons tolkning av en på Öland mycket känd och ofta framförd vals av amerikanskt ursprung. Jämför "Vals efter Karl Julius

Törnblad, 2" och "Vals efter Gotthard Sjöman".

Den här versionen är upptecknad 1983 efter Hjalmar Widell, Borgholm.

Ett midsommarminne

Ibland dyker minnen från andra tider oväntat upp. Den här visan, skriven med vacker handstil på ett linjerat pappersark, fick Sunnerbogillet för många år sedan när vi dansade vid ett av äldreboendena i Ljungby en midsommarafton. En äldre herre kom fram till oss och som tack för dansen och musiken och ville han ge oss en visa han skrivit. Det blev ett vackert minne från den midsommaren.

Elisabet Johansson

Nu prunkar Floras flickor var jag går
och vällukten kring deras kalkar står.
Jag suger in med vällust utan ord
av allt som väller upp från Moder Jord.

Så sjunger fåglarna i Junis långa dag
och smeker örat mjukt med vällustens behag,
men allt snart tonar bort i aftonrodnans sken
i skärrans knarr från fällans torra gren.

Och där på planen rest den står, en majad stång,
och pyntad med all blomsterprakt från lid och vång,
med eklövskransar virade mot stängens höga topp,
och bälgaspelet gnällande när valsen spelas opp.

Jag ser ett flickebarn som vandrar bort mot vägens slut,
den räknar strålarna ur kalken ut,
skall drömmen svaret ge från den hon gett sin hand,
ett ja, ett nej från drömmens drömda land,
en trånsjuk längtan född i denna värld
om livslång trohet invid hemmets härd.

Och unga, gamla, snurrar runt i par om par,
fiolens fela filade och väntade på svar
från älvalekarna på ängens dimmors drag
som breder ut i skymningen på årets längsta dag.

Snart sover bygden för en liten stund
och all naturen får en liten blund,
när Maj på Malö-låten lekt tafatt
allt slumrar in i kort Johanne-natt.

Konvaljblomster och linneans doft
allt blandas samman i ett moln av stoft
med olvonbuskens invid stugans vägg
och ozondoften av syren och hägg.

Gottfrid Johnsson, den 12 juni 1976

Årsmöte 2021

Småland-Ölands distrikt

Årsmötet blev denna gång digital, denna Coronapandemi! Den ställer till det på många sätt! Det hade varit väldigt trevligt att få träffas fysiskt men när det inte går är det skönt att det finns alternativ. Vi började med ett träningstillfälle för Zoom den 23/3 och sedan var det skarpt läge den 27/3.

Vi var 37 deltagare och Lena Elmberg, distriktets fadder i riksorganisationen, blev vald till ordförande för mötet. Distriktets sekreterare Irma Erlandsson var villig att ta på sig sekreterarrollen under mötet. Några frågor under mötet som behövde diskuteras mer ingående var de propositioner som styrelsen lagt. Den första handlade om att under 2021 betala tillbaka hälften av medlemsavgifterna till föreningarna. Bakgrunden till propositionen var att distriktet inte haft någon verksamhet mot föreningarna på grund av Coronapandemin samt att föreningarna behöver stöd i deras situation under Coronapandemin. Tanken var också att det i varje förening beslutas hur man gör med de återbetalda medlemsavgifterna. Elisabet Johansson lade fram ett motförslag där tanken var att minska deltagaravgiften med 50 kronor per medlem under 2022 i stället och att använda de pengar som finns i distriktet nu till att skriva en jubileumsskrift kopplat till vårt 100-årsjubileum samt att förstärka vår distriktstidning Spelfot. Förslaget från styrelsen röstades igenom med 17 röster mot 11. Gustav Nilsson, Varendsgillet, och Jan Nilsson, Döderhultsviksgillet, gjorde ett fantastiskt jobb som valda rösträknare när de räknade höjda händer och tummen upp.

Den största diskussionen och också kanske den viktigaste var den kring distriktets framtid utifrån de tankar som styrelsen lagt fram. Bakgrunden till dessa tankar är bland annat svårigheten att hitta personer som kan tänka sig att acceptera uppdrag i distriktsstyrelsen samt att det arbete som arbetsgruppen "framtidens organisation", initierat av riks, inte ledde till några större förändringar. Distriktsstyrelsen önskar en riktning mot vilken de ska arbeta. Varje ombud fick berätta om deras och deras föreningars tankar kring förslaget. Många av ombuden lyfte svårigheten med att ha fått tid till att diskutera med medlem-

marna i deras föreningar men det fanns även åsikter om att det redan diskuterats i föreningarna att gå ur både distrikt och riksorganisation. Beslutet i denna fråga blev att avslå propositionen från styrelsen, föreningarna behöver ha mer tid och distriktsstyrelsen fick i uppdrag

att skriva tydligare alternativ. Distriktets stadgar, som finns på distriktets hemsida att skriva ut, kommer att skickas ut via e-post till alla ombud.

Årsavgiften för 2022 sänktes med 10 kronor för både vuxna och ungdomar/barn. För vuxna innebär det att årsavgiften till distriktet blir 90 kronor och för ungdomar/ barn 25 kronor. Annars röstade årsmötet igenom en minusbudget, dels på grund av återbetalningen av medlemsavgifter men det beslutades också att satsa 5000 kronor på en jubileumsskrift och annat arbete som kan påbörjas inför vårt 100-årsjubileum.

Som ny ordföranden för 2021 valdes Sven-Erik Arvidsson som är medlem i Huskvarna folkdanslag. Valberedning för nästa år är föreningarna Döderhultsviksgillet, som också är sammankallande samt Östbogillet och Virestads folkdanslag. Övriga valda funktionärer finns på distriktets hemsida att läsa om. Vårdföreningen för höstmötet är Ölands Allmogedansare. Sista datum för beslut om höstmötet kommer att vara ett fysiskt eller ett digitalt möte är den 31/8-21.

Under mötet lyftes också svårigheter med att vårt medlemsregister inte är uppdaterat. För den enskilde medlemmen innebär det att Spelfot inte kommer till rätt adress, all information som är kopplad till olika kurser, barnlek eller Nordlek kommer heller inte rätt. Det är föreningarna som uppdaterar i medlemsregistret. Om information kring kurser eller Spelfot inte kommer fram som de borde, kontakta då den som är

ansvarig för medlemsregistret i er förening för att kontrollera att de uppgifter som finns där stämmer. Protokoll från årsmötet finns att läsa på distriktets hemsida.

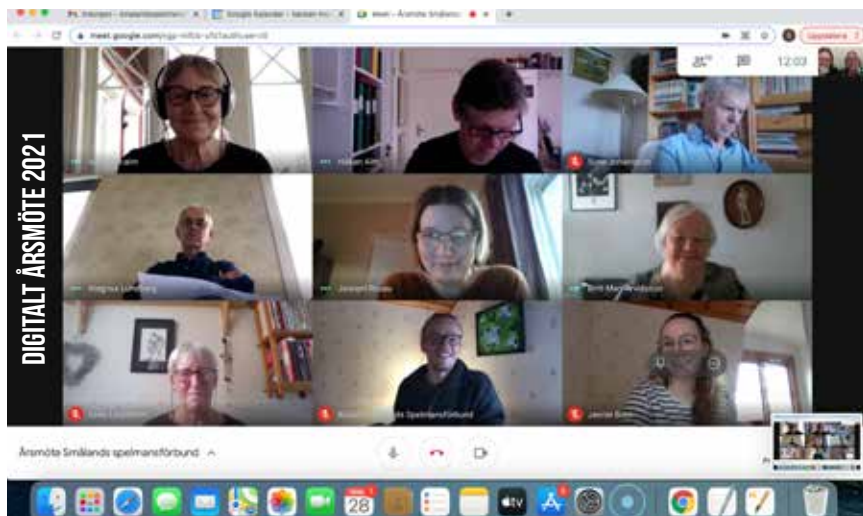
Några sista tankar från en nu, efter årsmötet, x-medlem i distriktsstyrelsen. När jag blev invald som ledamot till distriktet såg jag det som en ära att få representera min förening i vårt distrikt för att få möjlighet att utveckla verksamhet och aktiviteter inom mitt intresseområde, det vill säga framför allt dans men även slöjd, hantverk, dräkt och folklivsområden. Det blev inte riktigt som jag trodde eller önskade. Distriktets kurser och samdanser var tvungna att ställas in på grund av bristande deltagare, det har varit svårt att få distriktsstyrelsemedlemmar, slöjddagar i distriktet har ställts in på grund av bristande intresse. Distriktets styrelse har lagt ner arbete med att boka lokaler, hitta kursledare, samarbetat med föreningar, tagit kontakter osv, osv... utan resultat. På grund av bristande material till Spelfot från era föreningar så har vi i styrelsen fått skriva artiklar för att tidningen ska kunna ges ut. Ett distrikt är inte mer aktivt än vad föreningarna gör det till!!! Det är föreningarna som bygger distriktet inte tvärtom! Ett distrikt är inte en serviceanläggning för föreningarna, det är föreningarna som skapar förutsättningar för distriktet. Jag vet att det finns en diskussion i många föreningar och det lyftes även på årsmötet att distriktet kostar mycket och att man i föreningarna inget får. Diskussionen borde i stället vara vad är det föreningarna vill ha?? Vad är det föreningarna förväntar sig? Då finns det i alla fall en förutsättning för distriktet att veta vad de ska arbeta med. Har vi gett dem den möjligheten?

Som avslut vill jag bara få skriva några rader om det otroligt roliga, givande och inspirerande fadderuppdrag som vi distrikts styrelseledamöter startade. Det har varit så roligt att få resa till och delta i danskvällar hos Kalmarsundsdansarna, Pataholm och Döderhultsviksgillet. Jag vill verkligen tacka er för det otroligt fina mottagandet ni gett mig och allt gott fikabröd ni försett mig med :) Ni gjorde varenda mil värt resan! Framför allt tack till Ing-Marie, Paul och Hasse för att ni stått ut med mitt "faddrande". Jag kommer att sakna er och jag kan alltid hoppas att ni någon gång "faddrar" Huskvarna Folkdanslag.

Tack för mig
Emma Karlsson

Årsmöte 2021

Smålands Spelmansförbund

När Smålands Spelmansförbund hade sitt årsmöte i mitten på mars 2020, kom i samma veva de stora larmrapporterna om Covid19. Tveksamhet rådde huruvida vi skulle kunna genomföra årsmötet, helt sonika ställa in eller bara flytta fram. Vad vi kanske däremot inte hade kunnat tro var att även detta årsmötet, 2021, skulle vara starkt präglad av samma elaka virus.

Söndag 28 mars, i de nyrenoverade lokalerna på Nygatan 6 i Växjö där numera Musik i Syd, Smålands musikarkiv och Musica Vitae huserar plockade vi upp våra laptops med tillhörande sladdar. Ja, vi var ju bara tre personer på plats i det stora mötesrummet på övervåningen, övriga medlemmar satt uppkopplade framför sina datorer på respektive hemadress. Egentligen väldigt miljövänligt, tidsbesparande och praktiskt för smålänningar i förskingringen. Digitala möten har vi lärt oss under detta år och tar definitivt med oss för framtida möten. Inte alltid, för inget kan fullt ut ersätta fysiska träffar, men det fungerar utmärkt som komplement.

Verksamhetsberättelse, ekonomisk rapport, budget och revision klubbades. Oförändrad medlemsavgift för 2022. I verksamhetsplanen för 2021 står som punkt 1 "Låtspelsläger för barn och ungdom". Vi hoppas verkligen att det går att genomföra på något sätt, eftersom förra årets läger blev inställt. ETHNO planeras i sommar och dit vill SSF gärna skicka en stipendiat från Småland. Tipsa gärna om du har en spelsugen ungdom i ålder 17-25 år i din närhet!

Folkstråk - Småland är ett projekt som inintierats av Mats Thiger, som ock-

så är projektledare. Det handlar om ett notmaterial med arrangerade småländska låtar för stråkorkester riktade mot kulturskolor. Mats är i full gång att söka pengar, SSF står som projektägare. Om allt går i lås kan sedan Karl-Johan Ankarblom sätta igång att arrangera! Notboksseminariet som blev inställt förra året planeras att genomföras digitalt av SSR och Kulturens frammet hösten. Ett nytt allspelhäfte finns också med i planen för 2021.

Förbundets båda valberedare, Sune Johansson och Iréne Lindström, tog sedan över när det var dags för val av styrelseledamöter och funktionärer. Två nyheter där: Gusten avgår som kassör efter ett fyllnadsval på ett år. Ny kassör för Smålands spelmannsförbund är nu Jennie Krook. (Läs hennes presentation av sig själv i ledaren för detta nummer.) Varmt välkommen till styrelsen Jennie! Eftersom Gusten gärna kunde tänka sig att på något sätt finnas kvar som funktionär beslutade årsmötet att adjungera honom till styrelsen som ansvarig för barn- och ungdomsverksamhet. Gusten och Jennie

hade redan hunnit med ett digitalt möte, arrangerat av SSR, före vårt årsmöte. Det handlade om förnyingsarbete av spelmannsrelsen samt medlemsrekrytering. Viktigt och nödvändigt!

Iréne Lindström hade av sagt sig omval som valberedare och avtackades för sitt arbete. Iréne har inte bara varit valberedare utan för många år sedan också suttit i styrelsen som sekreterare. En erfaren föreningsmänniska med stort hjärta för Smålands spelmannsförbund. Tack Iréne!

Som traditionen bjuder fanns efter årsmötet möjlighet att delta i en låtstuga. Digital såklart. Marika Bjärnberg hälsades välkommen och tog plats framför mikrofon och kamera, som sköttes av husets storslagna Anders Smedenmark! Marika hade letat upp en för henne nyfunnen polska, och denna delade hon generöst med sig av för de som satt spelklara hemma med sina instrument. En polska i a-moll hon hittat i Gustav Lövgrens stora notsamling. Han var en utflyttad värmlänning, intendent på museum i Helsingborg, men med många småländslåtar i sin notsamling. Det går fortfarande att ta del av Marikas låtstuga på Smålands Spelmansförbunds facebookside, se den gärna om du missat det!

Heléne Ingvarsdotter
Ordförande
Smålands Spelmansförbund

LÅTSTUGA MED MARIKA BJÄRNBORG

Stäm fiolen - det blir en Korröfestival!

Nu är det bestämt: Det blir en Korrö-festival. Fast som vanligt - i bemärkelsen livligt, intimt, stort, händelserikt festivalområde med oändligt många möten - kommer det tyvärr inte att bli 2021. Folkmusik är viktigt, folkhälsa är viktigare. Så vi har tänkt om. Tänkt nytt. Tänkt covid.

Årets folkmusikfest blir i formen av en satellitfestival. På 14 olika platser runt om Korrö vill vi erbjuda livekonserter. På plats. På riktigt. Till så många som möjligt under säkra förhållanden.

Den sträcker sig från tisdag 20 juli till söndag den 25 juli. - Vi vet att våra besökare helst av allt vill ha liveupplevelser. Så vi gör vårt yttersta för att kunna erbjuda det, säger Anders Smedenmark, producent för Korröfestivalen. Exakta platser, vilka lokaler och scener vi är på, vilka som kommer och allt annat vi kan erbjuda kommer efterhand att publiceras på vår hemsida, i sociala medier och via vårt e-nyhetsbrev. Och som alla nog vet vid det här laget så kan saker och ting ändras väldigt fort. Vi lyssnar på våra myndigheter och följer så klart alla

riktlinjer. Häng på låset runt midsommarhelgen, då släpper vi biljetterna och kan vara mer säkra på vad vi faktiskt kan genomföra. Boka upp datum, ansök om semester och låna grannens husvagn. Tillsammans kan vi göra något riktigt kul och bra.

/Korröteamet

Kolla in på vår hemsida korrofestivalen.se och i våra sociala medier för senaste uppdateringar.

Inga vuxen- eller ungdomskurser i samband med Korröfestivalen är ännu planerade MEN titta in på webbsidan och se återkommande digitala allspel!

Smålands Folkmusikläger

Barn- och ungdomskurs

Efter ett inställt 2020 tar vi nu sikte på ett folkmusikläger för barn 8-16 år under sommaren 2021! På grund av rådande omständigheter är vi fortfarande i planeringsfasen kring hur, var och när lägret kommer ske.

Håll utkik på hemsidan www.smalandsspelmansforbund.se och gilla vår sida på Facebook för mer information!

Anm: QR-koden leder till Smålands Spelmansförbunds Facebooksida.

Korsordstävling i Spelfot

- skapat av Jennie Born

			LADE SLARUIGT	BILDPERSONENS YRKE			KAN STÄMMA LJUDA		SÖKER MÅNGA INFÖR STÄMMA
			TÄG-DRIVARE	BRODERA			T.JURFRU		MÅSTE BLÖJ-BARN PÅ
				IFALL					
						HOTAD LÅNGFISK			SÄGER LAMMET
								UPPMÄNING ATT BERÄTTA	
							SÖKS FÖR ATT STÄMMA		
							GRABBAR		
			KAN RASANDE LÖPA	ÄR SKOMAKAR-LADA EN					
			UTSTAKAD VÄG			5	KLYFTA		
			BY I LJUNGBY KOMMUN				GÖR GLAD		
				HETTE BILD-PERSONENS FAR				KÖRT I STOCKHOLM	
				DOV SMÅLL				VANLIGA PÅ DRÄKTER	
GICK DEN SOM NU ÄR TVÅ		DÄR FÖODES PERSONEN I BILD	6					I UTTAG	BRITTISK DRÖCK ELLER FLUCKA
		80 ST							
ANTAL I FAR HÄRD TONART				KNALLA	PENGAR ELLER BUNTA TVÅ	KLÄTTERVÄXT MED GRÖNA FLIT		GÄSPAR	
TILLTALA				IBLAND PÅ FLÄSK					
				TVINNAR TILL GARN				I BILD	TRÄFFAS
				LJUD-HÄRMANDE				FÄR KULTING	
	PRISADES						KUR	ELDREST	
								DRABBAR DEN EJ DANSVANA	VAR MENU-ETTEN
	VIRTUAL REALITY	GÖR DEN LÄNGE OFTARE				MULTI-PLICERADE MED TVÅ	SÄLJS I PAR		VILL MAN I DANSEN TRÄDA
		TVÅ I ROM					KNOTA		
KÄRLEKSALT									BACHVERK
TT									BLODBRIST
STRÄNG									
				UTFÖR-SÄLJNING	SVÄNGTYP	BE-SEGRADE			
	ÄNDBÅT	FULLBLOD	3			MITT I GUAM	STAD LÄNGS NILEN		DESS KNÖLAR ÄR TVÅ
		HAR DEN SOM TROR SINA					MÖJLIG		
STACKARE					BÖR FÄRDIG RUSDRÖCK				
DANS I TVÄTAKT					BLIR FJÄRIL			KÄRLEKSFULL	VARUHUS I STOCKHOLM
					KAN HA TRE FJÄRDEDELAR			ÄR DE INNAN UDEKÖMST ELLER UTAN KÄRLEKSKAP	GÖMS UNDER PLOS
Jennie Knook	IDROTTS-PLATS			FÅNGA		ÄR DEN RENA MOLLEN			SAGOORM
	VALDE I ÖSTER					GJORDE DET NYA DET GAMLA			
GJORDE MAN POTATISEN I SMÅLAND							BOLLIGA I VÄST		KÄRVE
BUK							HANTERA VARSAMT		
				HÖRNÄMNE				2	INTA ALE
				KADAVER					ÄR VÅR SAK INTE
HAR MAN SIG VID MASKNING						DE KAN BEHOVA SAMERAS			
						SJUNGER PÅ TEX. IRISKA			
NAMN ELLER I ÖGA					PEDAGOG-PULPETENS				
					KANSKE KONTRA				INTRÄFFA MED RUM
FERNISSA	EUROPEISK MÄRKNING		1	STÅR FÖR KOSTNADEN					RAD ATT VÄNTA I
									SÅDAN SVARS
				KVINNO-STÄMMA			LAKTAT-DEHYDROGENAS	ARBETE	
DRÖCK AV BLAD		FOTBOLLS-LAG I VÄXJÖ							
							VAR CYKLOD-ERNA		

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Tävlingsordet genereras av de markerade rutorna med siffror. Maila ditt svar och din adress till spelfot.korsord@gmail.com senast 1 juni. Av alla rätta svar lottas en vinnare som får ett exemplar av nothäftet Smålandslåtar. Vinnaren presenteras i nästa nummer av Spelfot.

KALENDARIVM

20 - 25 JULI
Korröfestivalen

13-15 AUGUSTI
Ornungastämman
www.ornungastamman.se

Skatelövsstämman
Sjöländerstämman
Markarydsstämman

Håll dig uppdaterad via respektive
webbsida för information!

SPELFOT - DATUM

Redaktör: Jeanett Rousu,
spelfot.material@gmail.com

Spelfots redaktör förbehåller sig rätten att korta av och redigera insända artiklar. Artiklar och bilder skall vara försedda med namn på skribent respektive fotograf. Spelfot kan publiceras i valda delar på respektive organisations webbsida.

MANUSSTOPP

15 januari
15 april
15 augusti
1 november

BERÄKNAD UTGIVNING

15 februari
15 maj
15 september
1 december

Under Corona-pandemin har tryckeriet korttidspermitterad personal, alltså kan faktiskt utgivningsdatum variera något.

NOTER OCH SKIVOR

Smålands Spelmansförbund har noter och skivor till försäljning. Angivna priser är inkl. moms. Priser inom parentes är medlemspriser. Porto och emballagekostnad tillkommer. Beställningar sändes till:
Heléne Ingvarsdotter,
helene.ingvarsdotter@kalmar.se
SSF:s plusgiro: 44 80 33-1 Swish: 123 527 8452

Hela sortimentet hittar du på
www.smalandsspelmansforbund.se

NYHET!

KANTORNS KAPELL

160:- (120:-)

NYHET!

KÄRINGATRÄTAN

160:- (120:-)

SHE

130:- (100:-)

NYHET!

SMÅLANDSLÅTAR

Noter 80:- (60:-)
CD 100:- (100:-)

LÅTAR OCH LEKAR

från Väckelsångs socken 80:- (60:-)

SMÅ LÄNDERS LÅTAR

Valda låtar ur "Bruna pärmen"
Noter 60:- (45:-)
CD 120:- (90:-)

SVEN DONATS NOTBOK

Småland 1700-tal
200:- (200:-)

SPELMANSHUMÖR

Peter Pedersen
150:- (150:-)

ALLSPELSLÅTAR

2013
21 utvalda "vanliga" allspelslåtar
50:- (35:-)

KROKIGA LÅTAR OCH RAKRYGGADE SPELMÄN FRÅN MARKARYD

Av Jeanett Rousu
350:- (320:-)
Bok + CD

SPELMANNEN AUGUST STRÖMBERGS KOMPOSITIONER

Faksimiltryck 50:- (35:-)

20 SMÅLÄNSKA LÅTAR

Arrangerade för fiol och altfiol av Gösta Klemming
80:- (60:-)

NÅGRA SVENSKA FOLKDANSER

samlade av Gösta Klemming
40:- (30:-)

SMÅLÄNSK FOLKTON

53 låtar för 2 fioler ur Lennart Skoglund's notböcker 110:- (80:-)

KÄLLAN I SLAKA

En bok om svensk folkmusik av Marie Länne Persson
200:- (150:-)

90 SMÅLÄNSKA LÅTAR

ur Gösta Klemmings häften. CD-box med 3 skivor.
180:- (135:-)

Spelfot - nr 2 maj 2021
Medlemsblad för Smålands Spelmansförbund och Folkdansringen Småland-Öland

Ansvarig utgivare: Gun-Britt Sjöblom

Redaktör: Jeanett Rousu. Material sändes till spelfot.material@gmail.com

